

STEP

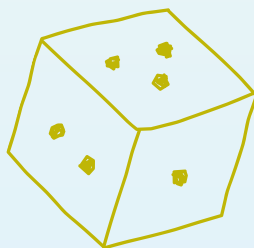
STRIVING TOWARDS EQUAL PARTICIPATION

PROJECTCODE: 2021-2-IT02-KA210-ADU-000048728.

Κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση του

DIGNITYLAND !

σε εκπαιδευτικές δράσεις με σκοπό την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των ενηλίκων

Co-funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καλωσήρθατε στη Dignityland! Ένα παιχνίδι για να μάθουμε για τα κοινωνικά δικαιώματα και τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα

Η εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα συνιστά τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τις δραστηριότητες που επικεντρώνονται στην προώθηση της ισότητας στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Η εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα βασίζεται στη μεθοδολογία που προωθεί την γνώση σχετικά, για και μέσω των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Στο πλαίσιο αυτό, ένα ουσιαστικό επίτευγμα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του τομέα νεότητας του Συμβουλίου της Ευρώπης, είναι το Compass, το εγχειρίδιο σχετικά με την εκπαίδευση για τα δικαιώματα του ανθρώπου για νέους, το οποίο μπορεί εύκολα να προσαρμοστεί για χρήση στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Το εν λόγω εγχειρίδιο κατευθυντήριων γραμμών αποτελεί προσαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών που περιλαμβάνονται στο παιχνίδι Dignityland! για νέους. Οι εταίροι του έργου "STEP- Striving towards equal opportunities", το οποίο υλοποιείται με την συγχρηματοδότηση του Προγράμματος Erasmus+, μετέφρασαν στα ελληνικά, ιταλικά και ισπανικά το παιχνίδι ως ένα σημαντικό εργαλείο στην εκπαίδευση ενηλίκων, ενώ παράλληλα αποφάσισαν να προσαρμόσουν τις κατευθυντήριες γραμμές για τους συντονιστές και να επαναπροσδιορίσουν τις έννοιες του παιχνιδιού υπό το πρίσμα των σύγχρονων προκλήσεων και αναγκών.¹

Το «Μπείτε στη Dignityland!» δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Enter! Για την πρόσβαση σε κοινωνικά δικαιώματα των νέων ανθρώπων από μειονεκτούσες γειτονιές και στο πλαίσιο των εορτασμών της 50ής επετείου του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη.

¹ Learning Designers – ES; POSCHOR – PT; Rete educare ai diritti umani – IT; Unesco club – GR; Università di Siena – IT

Το Enter! δημιουργήθηκε από τον τομέα της νεολαίας του Συμβουλίου της Ευρώπης ως απάντηση στην αυξανόμενη ανησυχία για θέματα κοινωνικής συνοχής και ένταξης των νέων. Το έργο, που ξεκίνησε το 2009, επεδίωκε την ανάπτυξη της εργασίας για τη νεολαία και της πολιτικής για τους νέους ως απάντηση στον αποκλεισμό, τις διακρίσεις και τη βία που επηρεάζει τους νέους και για την προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων των νέων.

Η σημερινή πραγματικότητα όσον αφορά τα κοινωνικά δικαιώματα σε όλη την Ευρώπη δείχνει πόσο εύθραυστα μπορεί να γίνουν τα θεμέλια της κουλτούρας μας για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πόσο επιτακτικά απαιτείται η εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι στην απόλαυση των κοινωνικών τους δικαιωμάτων σε καθημερινή βάση. Μάλιστα, ο αντίκτυπος διαφόρων πρόσφατων γεγονότων, όπως η πανδημία Covid-19 και ο πόλεμος στην Ουκρανία, αλλά και οι ανησυχίες για την ευημερία και τη βιωσιμότητα στην καθημερινή μας ζωή και η δυσπιστία απέναντι στις δημοκρατικές διαδικασίες και τους θεσμούς, καθιστούν το Dignityland ένα σημαντικό εκπαιδευτικό εργαλείο μέσω του οποίου οι άνθρωποι μπορούν να μάθουν για τα κοινωνικά δικαιώματα, καθώς και για τις κοινωνικές πολιτικές και τη βιώσιμη ανάπτυξη υπό το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το «Μπείτε στη Dignityland!» είναι ένα παιχνίδι με κάρτες όπου οι παίκτες, ως Βουλευτές μιας φανταστικής χώρας, της Dignityland, πρέπει να αποφασίσουν για τις κοινωνικές πολιτικές, σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα εντός ενός αναπτυξιακού πλαισίου για τα επόμενα πέντε έτη. Μέσα από την επιχειρηματολογία και την διαδικασία λήψης αποφάσεων, οι παίκτες μαθαίνουν για τα κοινωνικά δικαιώματα και την σύνδεση τους με τις κοινωνικές πολιτικές.

Αυτό το παιχνίδι απευθύνεται στον οποιονδήποτε. Δεν απαιτούνται ιδιαίτερες δεξιότητες ή προηγμένες γνώσεις, μόνο ενδιαφέρον και κίνητρο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, και ειδικότερα για κοινωνικά δικαιώματα. Μπορεί να παιχτεί σε διεθνείς, εθνικές ή τοπικές ομάδες.

Είναι σημαντικό το παιχνίδι να έχει συντονιστή. Ο συντονιστής θα πρέπει να έχει ένα ελάχιστο επίπεδο εμπειρίας στη διεξαγωγή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και γνώση και κατανόηση των κοινωνικών δικαιωμάτων ως μέρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο συντονιστής θα πρέπει να αφιερώσει χρόνο για να προετοιμάσει το παιχνίδι και να ερευνήσει σχετικές πληροφορίες για την ομάδα.

Το παιχνίδι μπορεί να παιχτεί σε διαφορετικά πλαίσια, σε τυπικά και μη τυπικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, ως μέρος εκπαιδευτικού μαθήματος, σε σχολεία, σε ομάδες συνομηλίκων ή σε οποιαδήποτε εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Το «Μπείτε στο Dignityland!» βασίζεται σε ένα πρωτότυπο παιχνίδι για τα κοινωνικά δικαιώματα, που δημιουργήθηκε από το Ίδρυμα Εθελοντών της Κοινότητας στην Τουρκία, το Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG), που ονομάζεται «Η ζωή είναι σκληρή» (“Hayat Zor”), και έχει προσαρμοστεί με τις συνεισφορές και την άδειά τους. Αυτή η έκδοση του παιχνιδιού αναπτύχθηκε το 2011 από μια συντακτική ομάδα, που δημιουργήθηκε από τον τομέα νεολαίας του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το παιχνίδι δοκιμάστηκε από νέους κατά τη διάρκεια της Συνάντησης Νέων Enter!, τον Σεπτέμβριο του 2011.

Ο οδηγός σχεδιάστηκε για συντονιστές του παιχνιδιού στην εκπαίδευση ενηλίκων. Ο οδηγός περιλαμβάνει οδηγίες για το παιχνίδι και συστάσεις για κάθε βήμα του παιχνιδιού.

Ο οδηγός περιλαμβάνει ένα μέρος με πληροφορίες σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα, κοινωνικές πολιτικές και την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο οδηγός περιλαμβάνει επίσης συνδέσμους για άλλα εκπαιδευτικά εργαλεία που έχουν σχεδιαστεί από τους εταίρους του έργου που μπορεί να είναι χρήσιμα.

Ευελπιστούμε το παιχνίδι αυτό να είναι ένα σημαντικό βήμα στην εξερεύνηση των κοινωνικών δικαιωμάτων!

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Θέματα

Κοινωνικά Δικαιώματα, κοινωνικές πολιτικές, ιθαγένεια, βιώσιμη ανάπτυξη

Πολυπλοκότητα

Η δραστηριότητα έχει διάφορα στάδια και είναι σχετικά σύνθετη.

Μέγεθος ομάδας

Οποιοσδήποτε αριθμός. Το παιχνίδι παίζεται σε ομάδες των 3 έως 5 παικτών. (Το παιχνίδι μπορεί να παιχτεί σε πολλές ομάδες που αποτελούνται από 3 έως 5 παίκτες· σε αυτήν την περίπτωση, κάθε ομάδα θα πρέπει να έχει έναν ξεχωριστό συντονιστή.)

Τα άτομα στο πλαίσιο του παιχνιδιού μπορεί να εμβαθύνουν σε προσωπικά, πολιτιστικά και κοινωνικά προβλήματα και να αναφερθούν σε καλά παραδείγματα.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση και νίκη του παιχνιδιού απαιτείται μια διαδικασία κριτικής σκέψης, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες και τις κάρτες.

Χρόνος

60 – 90 λεπτά, που μπορεί να διαιρεθεί ως εξής:

-
- 10 λεπτά - Εισαγωγή
  - 10 λεπτά - ατομική συμμετοχή
  - 30 λεπτά - ομαδική εργασία
  - 10 λεπτά – ολοκλήρωση/κλείσιμο της διαδικασίας
  - 30 λεπτά - απολογισμός
-
-
-

Επισκόπηση

Αυτό είναι ένα παιχνίδι με κάρτες στο οποίο κάθε παίκτης έχει το ρόλο ενός βουλευτή σε μια φανταστική χώρα που ονομάζεται Dignityland. Σε αυτή τη χώρα, οι βουλευτές αποφασίζουν -αρχικά σε ατομικό και έπειτα σε συλλογικό επίπεδο- για ένα σύνολο εθνικών πολιτικών σχετικά με τα κοινωνικά δικαιώματα στο πλαίσιο ενός αναπτυξιακού σχεδίου για τα επόμενα πέντε χρόνια.

Στόχοι

Οι στόχοι του παιχνιδιού είναι:

- να ευαισθητοποιήσει για την αδιαίρετη φύση, την αλληλεξάρτηση και την οικουμενικότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- να ευαισθητοποιήσει τους συμμετέχοντες για τα κοινωνικά δικαιώματα, τις κοινωνικές πολιτικές και τη βιώσιμη ανάπτυξη
- να διερευνήσει κριτικά την πραγματικότητα, τις πολιτικές και τις εξελίξεις στον τομέα των κοινωνικών δικαιωμάτων
- να προβληματίσει σχετικά με το ρόλο του ατόμου στην ανάπτυξη των κοινωνικών πολιτικών
- να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν συγκεκριμένες δράσεις για τα κοινωνικά δικαιώματα εντός του δικού τους πλαισίου.
- Να συζητηθούν και συγκεραστούν οι διαφορετικές προσεγγίσεις και οι αντίθετες απόψεις μεταξύ των μελών της ομάδας.

Υλικό και Φυλλάδια

Για συμμετέχοντες:

- Ένα σετ από 21 κάρτες παιχνιδιού και 1 πρόσθετη πηγή/κάρτα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί εφόσον το συμφωνήσουν όλοι οι συμμετέχοντες
- Μία κάρτα περιγραφής της Dignityland

Για συντονιστές:

- Πίνακας αποτελεσμάτων με τους πόντους κάθε κάρτας

Προετοιμασία για τον Συντονιστή

Διαβάστε προσεκτικά τις οδηγίες για να εξοικειωθείτε με τις κάρτες.

Η πρότερη γνώση των δικαιωμάτων και των επιλογών πολιτικής θα διευκολύνει τη διαδικασία συντονισμού.

Πάρτε έναν πίνακα αποτελεσμάτων και ένα κομμάτι χαρτί για να γράψετε σημειώσεις.

Διαβάστε τις παρακάτω οδηγίες.

Σημείωση: το κείμενο με πλάγια γράμματα δίνει ιδέες στον συντονιστή για το πως μπορεί να παρουσιάσει τα διάφορα στάδια και τις οδηγίες για να ενισχύσει το σενάριο της κοινοβουλευτικής απόφασης.

- 1.** Εξηγήστε ότι αυτή η δραστηριότητα είναι ένα παιχνίδι με κάρτες και δείξτε τις κάρτες στους παίκτες. Φροντίστε ο κάθε παίκτης να λάβει το ίδιο πακέτο καρτών, αποτελούμενο από 3 διαφορετικές πολιτικές για τα 7 διαφορετικά κοινωνικά δικαιώματα του παιχνιδιού (ωστόσο μην τις διανείμετε ακόμη)
- 2.** Δημιουργήστε τις συνθήκες ώστε να μπορέσουν να μπουν στον ρόλο τους ως βουλευτές.
- 3.** Αρχίστε να αντιμετωπίζετε τους συμμετέχοντες ως μέλη του κοινοβουλίου της Dignityland και καλωσορίστε τους.

Καλως ορίσατε στην Dignityland! Αξιότιμοι Βουλευτές, μαζευτήκαμε εδώ στην Dignityland. Θα σας παρουσιάσω τώρα τις τελευταίες εκθέσεις που ετοιμάστηκαν από την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου.

4. Δώστε την κάρτα με την περιγραφή της Dignitiland στους συμμετέχοντες και αναμείνατε έως ότου την διαβάσουν

Όπως μπορείτε να δείτε, για να αναπτυχθεί η χώρα πρέπει να θεσπίσουμε πολιτικές με βάθος πενταετίας. Θα μοιράσω σε κάθε έναν κάρτες με διαφορετικά κοινωνικά δικαιώματα και πολιτικές πρωτοβουλίες. Θα λάβετε το ίδιο σετ καρτών. Υπάρχουν επτά διαφορετικά κοινωνικά δικαιώματα στο παιχνίδι. Η κατάσταση της Dignityland είναι προφανής: οι πηγές της μπορεί να μην επαρκούν για να επιτευχθεί ο στόχος. Να θυμάστε ότι έχετε περιορισμένες πηγές, και να θυμάστε ότι αν τις υπερβείτε, δεν θα μπορέσετε να αναπτύξετε πρακτικές σε κάθε τομέα πολιτικής. Η αξία κάθε κάρτας έχει αποφασιστεί από την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων. Έχετε 10 λεπτά να δημιουργήσετε, κατ'αρχήν ατομικά, τις δικές σας πολιτικές. Ο σκοπός είναι να δημιουργήσετε τις καλύτερες πολιτικές. Κατόπιν θα συζητήσετε τις επιλογές σας με άλλους βουλευτές για να φτάσετε σε μια κοινά αποδεκτή πολιτική.

5. Υπογραμμίστε στους συμμετέχοντες ότι παρόλο που έχουν περιορισμένους οικονομικούς πόρους στη διάθεση τους, μπορούν να προσθέσουν και νέες «δημιουργικές πηγές» χρησιμοποιώντας την κάρτα δημιουργικών (πρόσθετων) πηγών. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν κατά νου ότι έχουν δεδομένο προϋπολογισμό και ότι η συζήτηση για την κατανομή των πόρων είναι σημαντική για την ομάδα, αλλά δεν θα πρέπει να αντιτίθεται στις ηθικές τους αρχές ούτε να εμποδίζει τη δημιουργικότητά τους. Αυτή η κάρτα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προώθηση μιας πολιτικής που εκπροσωπείται στο σύνολο των καρτών, αλλά μπορεί να μην επιλεγεί λόγω του φόβου για ανεπαρκή κονδύλια ή για έναν τομέα πολιτικής που απουσιάζει εντελώς από το παιχνίδι. Είναι σημαντικό να δώσετε μερικά παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο χρήσης αυτής της κάρτας, όπως: «περικοπή κατά το ήμισυ του ετήσιου προϋπολογισμού για τις αμυντικές δαπάνες,

ώστε να διαθέσετε τα χρήματα αυτά για την παροχή δωρεάν εκπαίδευσης για όλους σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο», ή «μετάβαση σε μενού φυτικής προέλευσης σε όλες τις καντίνες των κυβερνητικών υπηρεσιών για να εξοικονομήσετε χρήματα και να τα διαθέσετε για την εκπλήρωση του δικαιώματος στην υγεία». Κρίσιμο χαρακτηριστικό για τη χρήση της κάρτας των δημιουργικών (πρόσθετων) πηγών είναι ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνον εάν όλα τα άτομα που συμμετέχουν συμφωνήσουν για την εφαρμογή της: απαιτείται συναίνεση για τη χρήση της κάρτας «τζόκερ».

- 6.** Εξηγήστε τι απεικονίζεται στις κάρτες. Υπάρχουν επτά διαφορετικά κοινωνικά δικαιώματα σε κάθε σετ 21 καρτών. Για κάθε κοινωνικό δικαίωμα υπάρχουν τρεις διαφορετικές επιλογές πολιτικής. Συνολικά, κάθε συμμετέχων θα έχει 21 κάρτες με το ίδιο χρώμα στο πίσω μέρος. Επιπλέον, κάθε κάρτα περιλαμβάνει το κοινωνικό δικαίωμα (π.χ. Δικαίωμα στην εργασία), τις αντίστοιχες πολιτικές (π.χ. ίδιος μισθός για εργασία ίσης αξίας, ανεξαρτήτως της ηλικίας και του φύλου) και δύο επιχειρήματα που οι συμμετέχοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να κάνουν τις επιλογές τους (ένα επιχείρημα υπέρ σημειώνεται με το σύμβολο + και ένα επιχείρημα κατά σημειώνεται με το σύμβολο -). Οι συμμετέχοντες θα έχουν επίσης μια κενή κάρτα την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να προσθέσουν "δημιουργικές πηγές" για να υποστηρίξουν μια συγκεκριμένη πολιτική από αυτές που περιγράφονται στις 21 κάρτες ή για να εισάγουν μια νέα πολιτική, για παράδειγμα σχετικά με τη βιωσιμότητα ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό θέμα.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΣΥΜΦΩΝΗΣΟΥΝ ΟΙ ΠΑΙΚΤΕΣ ΣΕ ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΕΠΤΑ ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥΣ. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΤΙ ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΘΟΥΝ ΚΑΙ ΤΥΧΟΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΥΠΟΨΗ ΚΑΙ ΤΥΧΟΝ ΑΛΛΟΙ ΚΡΙΣΙΜΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ.

7. Εξηγήστε στους παίκτες τα βήματα του παιχνιδιού.

• Πρώτο στάδιο: Ατομική επιλογή

- Στο πρώτο στάδιο, οι συμμετέχοντες θα επιλέξουν, σε ατομικό επίπεδο, ένα σύνολο επτά καρτών που πιστεύουν ότι είναι οι καλύτερες πολιτικές για τη χώρα. Θα αποφασίσουν επίσης αν θα χρησιμοποιήσουν ή όχι την κάρτα δημιουργικών πηγών, υποδεικνύοντας τους δημιουργικούς πόρους που πρέπει να χρησιμοποιηθούν ή μια άλλη πολιτική που πρέπει να αναφερθεί στο σχέδιο πολιτικής τους επειδή θεωρούν ότι ανταποκρίνεται στα συμφέροντα και τις ανάγκες των ατόμων. Έχουν 10 λεπτά για να αποφασίσουν. Αφού αποφασίσουν όλοι οι συμμετέχοντες σε ατομικό επίπεδο, θα παρουσιάσουν στους άλλους τις πολιτικές που έχουν επιλέξει. Ο συντονιστής θα σημειώνει τις επιλογές τους στον πίνακα αποτελεσμάτων.

• Δεύτερο στάδιο: Ομαδική απόφαση

- Ως ομάδα παικτών, οι συμμετέχοντες θα αποφασίσουν για ένα κοινό σύνολο επτά καρτών που πιστεύουν ότι εμπεριέχουν τις καλύτερες πολιτικές για τη χώρα. Αφήστε περίπου 30 λεπτά για αυτό το στάδιο.

8. Αφήστε τους παίκτες να κάνουν πρώτα τις επιλογές τους για τους τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων και νέων τομέων σε σχέση με αυτούς που αναφέρονται στις κάρτες.

9. Προχωρήστε στο δεύτερο στάδιο.

«Αξιότιμοι Βουλευτές έχετε 30 λεπτά για να αποφασίσετε για κάθε κοινωνικό δικαίωμα και την αντίστοιχη πολιτική. Να θυμάστε ότι μπορείτε επίσης να επιλέξετε πολιτικές που έχουν πρόσφατα εισαχθεί από ένα μέλος του Κοινοβουλίου, εφόσον αυτές βασίζονται στις ανάγκες του λαού. Λάβετε υπόψη σας ότι πολιτικές για τις οποίες δεν επιτυγχάνεται συναίνεση εντός του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος, δεν μπορούν να εφαρμοστούν. Σε αυτή την περίπτωση, σημειώστε ποιο κοινωνικό δικαίωμα αφορά η πολιτική για την οποία δεν επετεύχθη συμφωνία και γιατί, καθώς και τον τρόπο που αποφασίσατε να διαχειριστείτε ως ομάδα την εν λόγω κατάσταση (π.χ.: ζητήσατε παράταση της προθεσμίας, αναβάλλατε τη συνεδρίαση, δεν εφαρμόσατε κάποια πολιτική για το συγκεκριμένο κοινωνικό δικαίωμα κ.λπ.)».

-
- 10.** Κατά τη διάρκεια των σταδίων του παιχνιδιού, ο συντονιστής πρέπει να κρατάει τον χρόνο και πρέπει να κρατάει πρακτικά ώστε να χρησιμοποιηθούν κατά τον απολογισμό μετά το πέρας των εργασιών. Οι παίκτες καλούνται να αποφασίσουν οι ίδιοι ποιο σύστημα θα χρησιμοποιήσουν για τη διαδικασία συλλογικής λήψης απόφασης (για παράδειγμα: συζήτηση και επιχειρηματολογία, ψηφοφορία κ.λπ.).

Σημείωση: Οι συμμετέχοντες επιτρέπεται να επιλέξουν λιγότερες από επτά κάρτες από το σετ καρτών αλλά όχι περισσότερες από επτά. Πρέπει να λάβουν υπόψη τους ότι η εισαγωγή μιας νέας πολιτικής προϋποθέτει την περικοπή μιας άλλης πολιτικής υπέρ των κοινωνικών δικαιωμάτων που περιλαμβάνεται στο σετ καρτών. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα μπορέσουν να εφαρμόσουν έναν συγκεκριμένο τομέα πολιτικής ή ότι θα πρέπει να βρουν έναν δημιουργικό τρόπο, χρησιμοποιώντας εναλλακτικούς πόρους για να εφαρμόσουν όλες τις πολιτικές.

«Αξιότιμοι βουλευτές θα μπορούσαμε να έχουμε τις κοινές πολιτικές που θα εφαρμοστούν στην Dignityland;»

- 11.** Ο συντονιστής θα πρέπει να γράψει την απόφαση της ομάδας στο κάτω μέρος του πίνακα αποτελεσμάτων. Κάθε επιλογή πολιτικής έχει βαθμολογία 1 έως 3 ως προς το κόστος για τη χώρα. Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής έχει αποφασίσει τις βαθμολογίες κυρίως με βάση οικονομικά κριτήρια. Η Dignityland έχει συνολικούς διαθέσιμους πόρους 14 πόντων. Αυτό σημαίνει ότι οι πολιτικές δεν μπορούν να κοστίζουν συνολικά πάνω από 14 γιατί η χώρα δεν θα έχει αρκετούς πόρους. (Οι συμμετέχοντες δεν ενημερώνονται για το σύστημα βαθμολόγησης και τους συνολικούς πόρους της χώρας πριν τελειώσει το παιχνίδι.)
- 12.** Δώστε στους παίκτες το αποτέλεσμα των πολιτικών επιλογών τους.

«Αξιότιμοι βουλευτές, σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής με βάση τους διαθέσιμους πόρους, θα δοθούν το πολύ 14 πόντοι, εκτός αν έχετε εντοπίσει εναλλακτικές πηγές διαθέσιμες προς χρήση. Σε αυτή την περίπτωση, πρέπει να παρουσιάσετε το στρατηγικό σας σχέδιο αξιοποίησης των εναλλακτικών πόρων. Το κοινό σας σκορ είναι ... και τα προσωπικά σας σκορ είναι...»

Απολογισμός και Αξιολόγηση

Ξεκινήστε τον απολογισμό αμέσως μετά το παιχνίδι! Είναι αναπόσπαστο κομμάτι του παιχνιδιού! Οι ερωτήσεις και οι προβληματισμοί θα πρέπει να βασίζονται τόσο στους διαλόγους κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού όσο και στην κατάσταση που εμφανίζεται στο τέλος.

Οι συμμετέχοντες μπορούν να θυμηθούν τι συνέβη κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού, περιγράφοντάς το ξανά για να απεικονίσουν τις ιδέες, τις εντάσεις ή τα ευρήματα (Τι συνέβη; Πώς ένιωσες;). Ωστόσο, ο απολογισμός δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για την επανάληψη των συζητήσεων που έγιναν κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. Το παιχνίδι τελείωσε και ο απολογισμός θα πρέπει να χρησιμεύσει για να οικοδομήσουμε τη «γέφυρα μάθησης και δράσης» προς την πραγματικότητα. Επομένως μπορεί να θέλετε να βγείτε από τον ρόλο σας για να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες να επιστρέψουν στην πραγματικότητα τους. Αρκεί να πείτε:

«Το παιχνίδι ολοκληρώθηκε. Είμαστε πίσω στο τώρα και στο εδώ.»

Ως ομάδα, σας προσκαλούμε να συζητήσετε και να ιεραρχήσετε τα ευρήματα και τα διδάγματα που αντλήθηκαν σύμφωνα με τους στόχους του παιχνιδιού. Αυτό σημαίνει εμπάθυνση της κατανόησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της σύνδεσης μεταξύ των κοινωνικών δικαιωμάτων και των πολιτικών, των ομοιοτήτων με την πραγματικότητα των συμμετεχόντων και των δυνατοτήτων ανάληψης δράσης για τα κοινωνικά δικαιώματα.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ερωτήσεις που θα βρείτε παρακάτω ώστε να διευκολύνετε τον απολογισμό. Έχουν ετοιμαστεί για την καθοδήγηση σας και στο τέλος μπορείτε εσείς να επιλέξετε δικές σας ερωτήσεις βάσει του τι συνέβη κατά την διάρκεια του παιχνιδιού. Εντούτοις θα ήταν καλό να χωρίσετε τον απολογισμό σε τέσσερα μέρη:

Μέρος 1

Κοινωνικά δικαιώματα - κοινωνικές πολιτικές:

- Γιατί επιλέξατε μια συγκεκριμένη πολιτική για την προώθηση των διαφορετικών κοινωνικών δικαιωμάτων;
- Προχωρήσατε σε εισαγωγή νέας πολιτικής; Γιατί;
- Ποιες πολιτικές ήταν οι πιο εύκολες και οι πιο δύσκολες στην επιλογή; Γιατί;
- Κατά την επιλογή των καρτών λάβατε υπόψη τους δεσμούς και τη συνοχή μεταξύ των διαφορετικών δικαιωμάτων και πολιτικών;
- Πώς θα περιγράφατε τη σχέση μεταξύ κοινωνικών δικαιωμάτων και κοινωνικών πολιτικών;

Μέρος 2:

Σύνδεση με την πραγματικότητα:

- Υπάρχει κάποια ομοιότητα μεταξύ της Dignityland και της δικής σας πραγματικότητας (τοπική, εθνική ή διεθνής); Τι δεν μοιάζει με την Dignityland;
- Υπάρχει κάποια σύνδεση μεταξύ της δραστηριότητας και της πραγματικότητάς σας; Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σε ότι αφορά στην πρόσβαση τους στα κοινωνικά δικαιώματα;
- Είχε απήχηση η δραστηριότητα ή θεωρήσατε ότι δεν ήταν σύμφωνη με το παρόν ή τις προσωπικές/πολιτικές σας σκέψεις; γιατί;
- Πώς διασφαλίζονται –ή όχι– και προωθούνται τα δικαιώματα στη χώρα σας; Ποιος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή και την παρακολούθηση τέτοιων πολιτικών στη χώρα σας;

-
- Υπάρχουν εκθέσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή οργανισμοί με τους οποίους ζητείται η γνώμη για την εφαρμογή αυτών των πολιτικών;
  - Στο πλαίσιο σας, πώς ορίζονται, εφαρμόζονται και αξιολογούνται οι πολιτικές; Ποιοι παράγοντες και επιχειρήματα παίζουν ρόλο; (π.χ.: ηθικά, κοινωνικά, οικονομικά, ιδιαίτερα συμφέροντα κ.λπ.)

Μέρος 3

Ανάληψη δράσης:

- Τι πρέπει να γίνει για τα κοινωνικά δικαιώματα και τις κοινωνικές πολιτικές;
- Τι μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι γι' αυτό;
- Βλέπετε κάποια πιθανότητα να επηρεάσετε την ανάπτυξη κοινωνικών πολιτικών στο δικό σας πλαίσιο; (όσον αφορά την ευαισθητοποίηση, την άσκηση πίεσης για νομοθετικά μέτρα, τη συμμετοχή στην εφαρμογή και αξιολόγησή τους, κ.λπ.)
- Ποια βήματα θα ήταν απαραίτητα για αυτό;

Μέρος 4

Όσον αφορά στο παιχνίδι:

- «Είναι οι υποθέσεις του – όπως περιγράφονται – δίκαιες και σύμφωνα με την πραγματικότητα και τις προσδοκίες των συμμετεχόντων;»
- Υπήρξε κάτι νέο για εσάς;
- Τι μάθατε από αυτό το παιχνίδι;
- Είναι το παιχνίδι ρεαλιστικό;

Συμβουλές για τους συντονιστές

- Οι συντονιστές θα πρέπει να έχουν εικόνα του επιπέδου κατανόησης και γνώσεων των συμμετεχόντων πριν από την έναρξη του παιχνιδιού. Εάν οι συμμετέχοντες δεν είναι εξοικειωμένοι με τα κοινωνικά δικαιώματα και τις κοινωνικές πολιτικές, μια σύντομη εισαγωγή μπορεί να είναι επωφελής. Στην περίπτωση αυτή, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα video pills που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος STEP, για να εξοικειωθούν οι συμμετέχοντες με τα κοινωνικά Είναι καλύτερα να παίζετε το παιχνίδι με μονό αριθμό συμμετεχόντων (3 ή 5). Αυτό είναι σημαντικό προκειμένου να περιοριστεί ο χρόνος λήψης αποφάσεων της ομάδας για κάθε τομέα πολιτικής. Εάν ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι ζυγός, η λήψη απόφασης μπορεί να διαρκέσει πολύ περισσότερο, καθώς ενδέχεται να μην υπάρχει σαφής πλειοψηφία. Θα μπορούσατε να λύσετε αυτό το πρόβλημα επιλέγοντας έναν συμμετέχοντα ως επικεφαλής του Κοινοβουλίου και δίνοντάς του δύο ψήφους για την απόφαση της ομάδας. Να είστε προσεκτικοί, ωστόσο, καθώς αυτή η λύση θα μπορούσε να προκαλέσει άλλες εντάσεις εντός της ομάδας.
- Υπενθυμίστε στους συμμετέχοντες ότι έχουν μια κάρτα δημιουργικών πηγών για την εισαγωγή δημιουργικών πόρων ή μιας νέας πολιτικής που δεν προβλέπεται μεταξύ των πολιτικών που έλαβαν μέσω των καρτών του παιχνιδιού. Κάντε μια σύντομη συζήτηση με τους συμμετέχοντες σχετικά με την έννοια των "δημιουργικών πόρων" και δώστε παραδείγματα.
- Η έναρξη συζητήσεων σχετικά με τις λεπτομερείς διατυπώσεις που αναφέρονται στις κάρτες μπορεί να αποβεί παραπλανητική. Είναι προτιμότερο να συζητηθούν οι βασικές ιδέες και οι επιλογές των πολιτικών για τα κοινωνικά δικαιώματα.

-
- Ως συντονιστής θα πρέπει να είστε σε θέση να αντιμετωπίσετε καταστάσεις όπου οι συμμετέχοντες μπορεί να σκεφτούν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι πολιτικές είναι ασύμβατα διότι υπάρχουν, για παράδειγμα περιορισμένες πηγές για να μπορέσουν να εφαρμοστούν τα δικαιώματα. Επιπλέον, ως συντονιστής, θα πρέπει να γνωρίζετε το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι θεωρούν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα. Σε αυτή την περίπτωση, είναι απαραίτητο να εισαγάγετε τις έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων πριν να παίξετε το Dignityland και να βεβαιωθείτε ότι όλοι έχουν μια ελάχιστη κατανόηση των όσων συζητάμε.
  - Είναι σημαντικό να γνωρίζετε ότι προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης απόλαυση και αναγνώριση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις πολιτικές, απαιτείται μια μακροπρόθεσμη προοπτική. Αυτό δεν σημαίνει ότι τα δικαιώματα είναι λιγότερο αξια προστασίας γιατί πολιτικές δεν μπορούν να εφαρμοστούν όλες ταυτόχρονα. Αν τα δικαιώματα πρόκειται να γίνουν σεβαστά, οι πολιτικές πρέπει να λάβουν υπόψη την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ένα δεδομένο πλαίσιο και να αντιμετωπίσουν παραβιάσεις ή ελλείψεις. Κάθε χάραξη διαδικασία χάραξης πολιτικής βασίζεται σε μια ιδέα μιας καλύτερης κοινωνίας· έτσι, σε όλο το παιχνίδι οι συμμετέχοντες πρέπει να κατανοήσουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα (σε συγκεκριμένη περίπτωση, κοινωνική δικαιώματα) παρέχουν ένα πλαίσιο για μια καλύτερη κοινωνία όπου μπορεί η ανθρώπινη αξιοπρέπεια να προστατεύεται και να προωθείται.

Συστάσεις για περαιτέρω δράσεις

- Ως συντονιστής του παιχνιδιού, είστε η πηγή για τους συμμετέχοντες σχετικά με δράσεις μετά το παιχνίδι. Οι περαιτέρω δράσεις θα αποφασιστούν από κοινού με τους συμμετέχοντες. Ο ρόλος σας είναι να υποστηρίξετε τους παίκτες να αναλάβουν δράση και να τους παράσχετε τις σχετικές πληροφορίες και την καθοδήγηση, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο. Είναι σημαντικό για τους παίκτες να είναι ενήμεροι σχετικά με τις προεκτάσεις των περαιτέρω δράσεων ώστε να τις προγραμματίσουν σωστά.
- Ως αποτέλεσμα του παιχνιδιού, οι συμμετέχοντες μπορεί να αντλήσουν κίνητρο ώστε να εργαστούν για τα κοινωνικά δικαιώματα. Μπορείτε να προτείνετε να σχεδιάσουν μικρές δράσεις, για παράδειγμα, δράσεις ευαισθητοποίησης, περαιτέρω έρευνα για την κατάσταση των κοινωνικών δικαιωμάτων σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο ή συναντήσεις και συζητήσεις με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ή πολιτικά κόμματα.
- Μπορείτε να σκεφτείτε το ενδεχόμενο να εκπαιδεύσετε άλλα άτομα, συναδέλφους σας, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ή άλλους φορείς για τα κοινωνικά δικαιώματα. Είναι σημαντικό όλοι να είναι εξοπλισμένοι με την γνώση και τα εργαλεία ώστε να διεκδικούν και να προωθούν τα κοινωνικά δικαιώματα!
- Μπορείτε να υποστηρίξετε τους συμμετέχοντες ώστε να εκκινήσετε την διαδικασία επίβλεψης για το ποιες κοινωνικές πολιτικές επηρεάζουν τα άτομα στην κοινότητα και να κάνετε μια ανάλυση για το τι άλλες πολιτικές είναι αναγκαίες, ώστε να σχεδιάσετε ένα πλάνο δράσης για τα κοινωνικά δικαιώματα στην κοινότητα σας.

-
- Μπορείτε να ξεκινήσετε να στηρίζετε αλλαγές στις κυβερνητικές πολιτικές και τους νόμους ώστε να αυξηθεί η συμμόρφωση με τα πρότυπα δικαιωμάτων του ανθρώπου.
  - Μπορείτε να ερευνήσετε τους μηχανισμούς διαβούλευσης μέσω των οποίων οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών λαμβάνουν μέρος στην διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για να το κάνετε αυτό είναι σημαντικό να δικτυωθείτε με άλλες οργανώσεις.
  - Μερικές φορές μπορεί να χρειαστεί βοήθεια ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση των ατόμων των οποίων τα δικαιώματα παραβιάζονται. Θα μπορούσατε να σκεφτείτε το ενδεχόμενο να εμπλέξετε άλλα άτομα σε άμεσες δράσεις, για παράδειγμα εθελοντική εργασία στην κοινότητα για όσους έχουν ανάγκη, εκπαίδευση ενηλίκων, κοκ.
<https://www.sustainabledevelopment.report/>
  - Με την βοήθεια άλλων συντονιστών θα μπορούσατε να αξιολογήσετε την πιθανότητα να παίξετε το παιχνίδι σε μεγαλύτερη κλίμακα, για παράδειγμα, με περισσότερες ομάδες ατόμων, ή επ' ευκαιρίας κάποιας εκδήλωσης στην κοινότητα.
  - ν θέλετε να συνεχίσετε να εργάζεστε στην εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα τότε μπορείτε να βρείτε πάνω από 60 δραστηριότητες στο Compass – το Εγχειρίδιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα, διαθέσιμο [εδώ](#) και στα [ελληνικά](#)
  - Αν θέλετε να μάθετε για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και τις αποφάσεις της Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων, μπορείτε να βρείτε πληροφορίες [εδώ](#)

- Αν θέλετε να ενημερωθείτε για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε περισσότερες πληροφορίες [εδώ](#)
- Χρήσιμα βίντεο σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα γενικά:
<https://www.youtube.com/watch?v=pRGhrYmUjU4>
<https://www.youtube.com/watch?v=GDdJ-EI3sVU>
- Ένα χρήσιμο βίντεο που παρουσιάζει τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι το βίντεο της Emma Watson για την Ατζέντα 2030 https://www.youtube.com/watch?v=Qx0AVjtdq_Q
Εναλλακτικό Γαλλικό βίντεο για την Ατζέντα 2030_
https://www.youtube.com/watch?v=REk-h_cntGO
- Οι Εκθέσεις για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι διαθέσιμες [εδώ](#):
- Δείτε εδώ χρήσιμους συνδέσμους για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης:
https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/HRBodies/UPR/SDGs_2030_Agenda.pdf
- Στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης - δείκτες ανθρωπίνων δικαιωμάτων ο πλήρης οδηγός είναι διαθέσιμος [εδώ](#)
- Περισσότερα για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη [εδώ](#)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Τι είναι τα κοινωνικά δικαιώματα?

Το δικαίωμα είναι μια απαίτηση που δικαιολογούμαστε να έχουμε. Έχω δικαίωμα στα αγαθά στο καλάθι αγορών μου, εάν τα έχω πληρώσει. Οι πολίτες έχουν δικαίωμα να εκλέξουν πρόεδρο, εάν το Σύνταγμα της χώρας τους το εγγυάται, και ένα παιδί έχει δικαίωμα να μεταφερθεί στο ζωολογικό κήπο, αν οι γονείς του έχουν υποσχεθεί ότι θα το πάρουν. Όλα αυτά είναι πράγματα που δικαιούνται να περιμένουν οι άνθρωποι, δεδομένων των υποσχέσεων ή των εγγυήσεων που έχουν αναληφθεί από άλλο μέρος.

μου αφαιρέσει τη ζωή. Θα ήταν λάθος να το κάνουμε. Με αυτό τον τρόπο, η αξίωση δεν χρειάζεται υποστήριξη. Κάθε αναγνώστης μάλλον συμφωνεί με αυτό, διότι όλοι αναγνωρίζουμε, στις δικές μας περιπτώσεις, ότι υπάρχουν ορισμένες πτυχές της ζωής μας, της ύπαρξής μας, που θα έπρεπε να είναι απαραβίαστες και ότι κανείς άλλος δεν (πρέπει να) μπορεί να τις παραβιάζει, γιατί είναι ουσιώδεις για την ύπαρξή μας, για το ποιοι είμαστε και τι είμαστε. είναι ουσιώδεις για την ανθρωπιά μας και την ανθρώπινη αξιοπρέπειά μας. Χωρίς ανθρώπινα δικαιώματα δεν μπορούμε να αξιοποιήσουμε πλήρως τις δυνατότητές μας.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα απλώς επεκτείνουν αυτήν την δυναμική σε ατομικό επίπεδο σε κάθε άνθρωπο στον πλανήτη. Αν μπορώ να έχω αυτές τις απαιτήσεις, τότε μπορούν και όλοι οι άλλοι.

Τα κοινωνικά δικαιώματα, μαζί με τα ατομικά, πολιτικά, νομικά, οικονομικά και πολιτιστικά δικαιώματα, **είναι ανθρώπινα δικαιώματα**. Αυτό σημαίνει ότι ανήκουν σε κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής, την εθνικότητα, τη θρησκεία, το φύλο, την καταγωγή, το χρώμα του δέρματος, τη γλώσσα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό.

Συχνά αναφέρονται ως μέρος της δεύτερης γενιάς ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μαζί με τα οικονομικά και πολιτιστικά δικαιώματα. Τα κοινωνικά δικαιώματα, όπως όλα τα άλλα ανθρώπινα δικαιώματα, έχουν την πηγή τους στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (για παράδειγμα, το δικαίωμα στην ισότητα, το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλεια, το δικαίωμα στην εκπαίδευση κ.λπ.). Περιγράφονται πιο συγκεκριμένα στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα (ΔΣΟΚΠΔ), που υιοθετήθηκε από τον ΟΗΕ το 1966 και τέθηκε σε ισχύ το 1976 και έχει επικυρωθεί από 160 κράτη (πληροφορίες επικαιροποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2011).

ΤΟ ΔΣΟΚΠΔ επιτηρείται από την Επιτροπή Οικονομικών, Κοινωνικών και Πολιτιστικών Δικαιωμάτων.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα κοινωνικά δικαιώματα έχουν αποτελέσει αντικείμενο δύο συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης: του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και του αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη. Αυτό προστίθεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που περιλαμβάνει επίσης διατάξεις για τα κοινωνικά ανθρώπινα δικαιώματα.

Τα κοινωνικά ανθρώπινα δικαιώματα αφορούν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ζουν και εργάζονται μαζί και τις βασικές ανάγκες της ζωής. Βασίζονται στις ιδέες της ισότητας και της εγγυημένης πρόσβασης σε βασικά κοινωνικά και οικονομικά αγαθά, υπηρεσίες και ευκαιρίες.

- Τα κοινωνικά δικαιώματα είναι απαραίτητα για την πλήρη συμμετοχή στη κοινωνική ζωή. Συμπεριλαμβάνουν, κατ'ελάχιστον, το δικαίωμα στην εκπαίδευση το δικαίωμα ίδρυσης οικογένειας αλλά και τόσα άλλα δικαιώματα που θεωρούνται συχνά «ατομικά»: για παράδειγμα το δικαίωμα στην ανάπαυση και στον ελεύθερο χρόνο, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την ιδιωτικότητα και την ελευθερία από διακρίσεις.
- Τα οικονομικά δικαιώματα κανονικά θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το δικαίωμα στην εργασία, σε ένα ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο, στη στέγαση και το δικαίωμα σε σύνταξη εάν είστε ηλικιωμένοι ή άτομα με αναπηρία. Τα οικονομικά δικαιώματα αντικατοπτρίζουν το γεγονός ότι ένα ορισμένο ελάχιστο επίπεδο υλικής ασφάλειας είναι απαραίτητο για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, καθώς και το γεγονός ότι, για παράδειγμα, η έλλειψη ουσιαστικής απασχόλησης ή στέγασης μπορεί να είναι ψυχολογικά εξευτελιστική.
- Τα Πολιτιστικά Δικαιώματα αναφέρονται στον πολιτιστικό τρόπο ζωής μιας κοινότητας. Περιλαμβάνουν το δικαίωμα ελεύθερης συμμετοχής στην πολιτιστική ζωή της κοινότητας και, ενδεχομένως, και το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Ωστόσο, πολλά άλλα δικαιώματα, που δεν χαρακτηρίζονται επίσημα ως «πολιτιστικά» θα είναι απαραίτητα για τις μειονοτικές κοινότητες μέσα σε μια κοινωνία για να διατηρήσουν τη διακριτή τους κουλτούρα: για παράδειγμα, το δικαίωμα στη μη διάκριση και την ίση προστασία των νόμων.

Είναι τα κοινωνικά δικαιώματα λιγότερο σημαντικά από άλλα ανθρώπινα δικαιώματα;

Όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι εξίσου σημαντικά. Συνεπώς, τα κοινωνικά δικαιώματα πρέπει να θεωρούνται ως αναπόσπαστο μέρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως και όλα τα άλλα ανθρώπινα δικαιώματα. Ωστόσο, στην πρόσφατη ιστορία και σε συγκεκριμένα πολιτικά πλαίσια, τα κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα δυσκολεύτηκαν να γίνουν αποδεκτά σε ίσο επίπεδο με τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα. Για παράδειγμα, αν και φαίνεται προφανές για τον απλό πολίτη, ότι πράγματα όπως το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης, η στέγαση και οι λογικές συνθήκες απασχόλησης είναι όλα απαραίτητα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, οι πολιτικοί δεν ήταν τόσο έτοιμοι να το αναγνωρίσουν. Ακολουθούν δύο κοινές δικαιολογίες για το γιατί τα δικαιώματα δεύτερης γενιάς είναι διαφορετικής τάξης.

Το πρώτο επιχείρημα είναι ότι τα κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα δεν είναι ούτε ρεαλιστικά ούτε πραγματοποιήσιμα, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, και ότι πρέπει σταδιακά να τα πραγματοποιήσουμε. Πολλές ανεξάρτητες έρευνες δείχνουν ότι υπάρχουν επαρκείς πόροι στο κόσμο και αρκετοί ειδικοί, για να εξασφαλίσουν ότι όλων οι βασικές ανάγκες θα ικανοποιηθούν αν καταβληθεί μια συντονισμένη προσπάθεια.

Ένα δεύτερο επιχείρημα είναι ότι υπάρχει μια θεμελιώδης θεωρητική διαφορά μεταξύ των δικαιωμάτων πρώτης και δεύτερης γενιάς: ότι ο πρώτος τύπος δικαιωμάτων απαιτεί από τις κυβερνήσεις μόνο να απέχουν από ορισμένες δραστηριότητες (αυτά είναι τα λεγόμενα «αρνητικά δικαιώματα»). ενώ ο δεύτερος απαιτεί θετική παρέμβαση από τις κυβερνήσεις (αυτά είναι «θετικά δικαιώματα»).

Το επιχείρημα αναφέρει ότι δεν είναι ρεαλιστικό να αναμένουμε από τις κυβερνήσεις να κάνουν θετικά βήματα, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, και ότι επομένως δεν είναι υποχρεωμένες να το κάνουν. Χωρίς καμία υποχρέωση εκ μέρους κανενός, δεν μπορεί να υπάρξει δικαίωμα με οποιαδήποτε ουσιαστική έννοια της λέξης.

Ωστόσο, υπάρχουν δύο βασικές παρανοήσεις σε αυτή τη συλλογιστική. Πρώτον, τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα δεν είναι σε καμία περίπτωση αμιγώς αρνητικά. Για να εγγυηθεί, για παράδειγμα, μια κυβέρνηση την ελευθερία από τα βασανιστήρια, δεν αρκεί μόνο οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι να απέχουν από το να βασανίζουν ανθρώπους! Η πραγματική ελευθερία σε αυτόν τον τομέα θα απαιτούσε τη θέσπιση ενός περίπλοκου συστήματος ελέγχων: νομικοί μηχανισμοί, ελευθερία πληροφόρησης και πρόσβασης στους χώρους κράτησης και άλλα. Το ίδιο ισχύει και για την κατοχύρωση του δικαιώματος του εκλέγειν και για όλα τα άλλα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα. Με άλλα λόγια, αυτά τα δικαιώματα απαιτούν θετική δράση από την κυβέρνηση εκτός από την αποχή από αρνητικές ενέργειες.

Δεύτερον, τα κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα, όπως και τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, απαιτούν επίσης από τις κυβερνήσεις να απέχουν από ορισμένες δραστηριότητες: για παράδειγμα, να δίνουν μεγάλες φορολογικές ελαφρύνσεις σε εταιρείες ή να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη σε περιοχές που διαθέτουν ήδη σχετικό πλεονέκτημα, ή επιβολή εμπορικών δασμών που τιμωρούν τις αναπτυσσόμενες χώρες, και ούτω καθεξής.

Τα κοινωνικά δικαιώματα συνδέονται πολύ με την ιδέα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και αυτή η αξιοπρέπεια δεν μπορεί να αναλυθεί σε κομμάτια.

Επομένως, τα διάφορα είδη δικαιωμάτων συνδέονται πολύ πιο στενά μεταξύ τους από ό,τι υποδηλώνουν οι ετικέτες τους. Τα οικονομικά δικαιώματα συγχωνεύονται σε πολιτικά δικαιώματα. Τα πολιτικά δικαιώματα συχνά δεν διακρίνονται από τα κοινωνικά δικαιώματα. Πώς θα μπορούσε, για παράδειγμα, ένας πολίτης να ασκήσει την ελευθερία του/της χωρίς να έχει δουλειά, τα ελάχιστα μέσα για να ζήσει ή αξιοπρεπή διαμονή; Οι ετικέτες των διαφορετικών «δικαιωμάτων» μπορεί να είναι χρήσιμες για να δώσουν μια ευρεία εικόνα, αλλά μπορεί επίσης να είναι πολύ παραπλανητικές. Σχεδόν κάθε δικαίωμα μπορεί να εμπίπτει σε σχεδόν οποιαδήποτε κατηγορία υπό διαφορετικές συνθήκες.

Τι είναι ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης;

Συμβουλίου της Ευρώπης που εγγυάται τα κοινωνικά και οικονομικά ανθρώπινα δικαιώματα. Υπάρχει μαζί με άλλα διεθνή έγγραφα για την προστασία και την προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, το οποίο υιοθετήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη.

Ενώ η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα εγγυάται τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης εγγυάται τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών των κρατών μελών του.

Ο Κοινωνικός Χάρτης εγκρίθηκε το 1961 από το Συμβούλιο της Ευρώπης και προστέθηκαν τρία πρωτόκολλα σε αυτόν το 1988, το 1991 και το 1995. Ο Χάρτης και το Πρωτόκολλο του 1988 εγγυώνται μια σειρά δικαιωμάτων που μπορούμε να ταξινομήσουμε σε δύο κατηγορίες:

- **συνθήκες εργασίας**, που περιλαμβάνουν την απαγόρευση της καταναγκαστικής εργασίας, της απαγόρευσης των διακρίσεων στο εργασιακό περιβάλλον, των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, της απαγόρευσης της παιδικής εργασίας κάτω των 15 ετών και της προστασίας των εργαζομένων ηλικίας 15 έως 18 ετών, της ίσης μεταχείρισης των μεταναστών εργαζομένων κ.λπ.
- **κοινωνική συνοχή**, η οποία περιλαμβάνει το δικαίωμα στην υγεία, την κοινωνική ασφάλιση, την ιατρική βοήθεια, το δικαίωμα των ηλικιωμένων να προστατεύονται κ.ο.κ.

Ο Χάρτης έχει έναν μηχανισμό ελέγχου που βασίζεται στην παρουσίαση των εθνικών εκθέσεων από τα συμβαλλόμενα κράτη (πρωτόκολλο 1991) καθώς και ένα σύστημα συλλογικών καταγγελιών (Πρωτόκολλο 1995), το οποίο επιτρέπει, μεταξύ άλλων, στα συνδικάτα και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις να υποβάλλουν συλλογικές αξιώσεις.

Ο αναθεωρημένος Κοινωνικός Χάρτης εγκρίθηκε το 1996. Τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1999 και θα αντικαταστήσει σταδιακά τον Χάρτη του 1961.

Ο αναθεωρημένος Κοινωνικός Χάρτης δεν υποβαθμίζει σε καμία περίπτωση τα πρότυπα που ορίζονται στον πρώτο Κοινωνικό Χάρτη. Στόχος της αναθεώρησής του ήταν να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, και ιδιαίτερα η λειτουργία του εποπτικού μηχανισμού του. Η αναθεώρησή του έλαβε υπόψη τόσο τις εξελίξεις στα κοινωνικά όσο και στα οικονομικά δικαιώματα όπως αντικατοπτρίζεται σε άλλα διεθνή κείμενα και στη νομοθεσία των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και σε κοινωνικά προβλήματα που δεν καλύπτονται από τα άλλα διεθνή κείμενα που ισχύουν. Επιπλέον, όλες οι τροποποιήσεις έπρεπε να γίνουν λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών. Για παράδειγμα, ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης λαμβάνει υπόψη τις εξελίξεις στο εργατικό δίκαιο και τις κοινωνικές πολιτικές από τη σύνταξη του Χάρτη το 1961

Ο Αναθεωρημένος Χάρτης είναι μια ολοκληρωμένη διεθνής συνθήκη που συγκεντρώνει σε ένα ενιαίο κείμενο όλα τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη και το πρόσθετο πρωτόκολλο του 1988, μαζί με τις τροποποιήσεις αυτών των δικαιωμάτων και των νέων δικαιωμάτων. Το κείμενο έχει συνταχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι αυτόνομο, αλλά με τον ίδιο εποπτικό μηχανισμό όπως ο Χάρτης. Δεν έρχεται σε αντίθεση με τον Χάρτη, αλλά προορίζεται τελικά να τον αντικαταστήσει. Εάν ένα κράτος αποδεχθεί τις διατάξεις του Αναθεωρημένου Χάρτη, οι αντίστοιχες διατάξεις του αρχικού Χάρτη και του Πρωτοκόλλου του παύουν να ισχύουν σε αυτό το κράτος.²

---

² Για μια πλήρη ανάλυση του Αναθεωρημένου Κοινωνικού Χάρτη δείτε εδώ: <http://conventions.coe.int/treaty/en/Reports/Html/163.htm>

Ποια κοινωνικά δικαιώματα εγγυάται ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης;

Ο Χάρτης εγγυάται δικαιώματα και ελευθερίες που αφορούν όλα τα άτομα στην καθημερινή τους ζωή.

Τα βασικά δικαιώματα που ορίζονται στον Χάρτη είναι τα εξής:

• Στέγαση

- πρόσβαση σε επαρκή και οικονομικά προσιτή στέγαση
- μείωση της έλλειψης στέγης- στεγαστική πολιτική με στόχο όλες τις μειονεκτούσες κατηγορίες
- διαδικασίες για τον περιορισμό των αναγκαστικών εξώσεων
- ισότιμη πρόσβαση των αλλοδαπών στην κοινωνική στέγαση και στα επιδόματα στέγασης
- κατασκευή κατοικιών και στεγαστικά επιδόματα που σχετίζονται με τις οικογενειακές ανάγκες.

• Υγεία

- προσβάσιμες, αποτελεσματικές εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης για το σύνολο του πληθυσμού
- πολιτική για την πρόληψη των ασθενειών, συμπεριλαμβανομένης της εγγύησης ενός υγιούς περιβάλλοντος
- εξάλειψη των επαγγελματικών κινδύνων, ώστε να διασφαλίζεται ότι η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία προβλέπονται από το νόμο και διασφαλίζονται στην πράξη
- προστασία της μητρότητας.

• Εκπαίδευση

- δωρεάν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- δωρεάν και αποτελεσματικές υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού

-
- πρόσβαση στην αρχική κατάρτιση (γενική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση), στην πανεπιστημιακή και μη πανεπιστημιακή τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της συνεχιζόμενης κατάρτισης
  - ειδικά μέτρα για τους αλλοδαπούς κατοίκους
  - σχολική ένταξη των παιδιών με αναπηρία
  - πρόσβαση στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση για άτομα με αναπηρία.

• Απασχόληση

- Ελευθερία στην εργασία:
  - απαγόρευση της καταναγκαστικής εργασίας
  - απαγόρευση της απασχόλησης παιδιών κάτω των 15 ετών
  - ειδικές συνθήκες εργασίας μεταξύ 15 και 18 ετών
  - το δικαίωμα να κερδίζει κανείς τα προς το ζην σε ένα επάγγελμα που επιλέγει ελεύθερα.
- Δίκαιες συνθήκες εργασίας:
  - μια οικονομική και κοινωνική πολιτική σχεδιασμένη να διασφαλίζει την πλήρη απασχόληση
  - πρόσβαση στην εργασία για τα άτομα με αναπηρία
  - δίκαιες συνθήκες εργασίας όσον αφορά την αμοιβή και τις ώρες εργασίας
  - προστασία σε περίπτωση απόλυσης
  - προστασία από τη σεξουαλική και ψυχολογική παρενόχληση.

- Συλλογικά δικαιώματα
  - ελευθερία ίδρυσης συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτικών οργανώσεων για την προάσπιση των οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων- ατομική ελευθερία να αποφασίζει κανείς αν θα συμμετάσχει ή όχι σε αυτές.
  - προώθηση της κοινής διαβούλευσης, των συλλογικών διαπραγματεύσεων, της συνδιαλλαγής και της εθελοντικής διαιτησίας
  - το δικαίωμα της απεργίας.

- **Νομική και κοινωνική προστασία**

- νομικό καθεστώς των παιδιών
- μεταχείριση των νεαρών παραβατών
- προστασία από την κακομεταχείριση και την κακοποίηση
- απαγόρευση κάθε μορφής εκμετάλλευσης (σεξουαλικής ή άλλης)
- νομική προστασία της οικογένειας (ισότητα των συζύγων εντός του ζευγαριού και έναντι των παιδιών - προστασία των παιδιών σε περίπτωση διάλυσης της οικογένειας)
- το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση, την κοινωνική πρόνοια και τις κοινωνικές υπηρεσίες
- το δικαίωμα προστασίας από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό
- φροντίδα των παιδιών
- ειδικά μέτρα για τους ηλικιωμένους.

• **Μετακίνηση προσώπων**

- το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση
- το δικαίωμα των υπηκόων να εγκαταλείπουν τη χώρα
- διαδικαστικές εγγυήσεις σε περίπτωση απέλασης
- απλούστευση των διοικητικών διατυπώσεων

• **Μη διάκριση**

- δικαίωμα των γυναικών και των ανδρών στην ίση μεταχείριση και στις ίσες ευκαιρίες στην απασχόληση
- εγγύηση σε όλους τους υπηκόους και τους αλλοδαπούς, που διαμένουν νόμιμα ή/και εργάζονται, ότι ισχύουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται στον Χάρτη, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, ηλικίας, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, πεποιθήσεων, εθνικής καταγωγής, κοινωνικής προέλευσης, κατάστασης υγείας ή ένταξης σε εθνική μειονότητα
- απαγόρευση των διακρίσεων στη βάση οικογενειακών υποχρεώσεων
- το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική ένταξη και τη συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας.

AGENDA 2030

Ατζέντα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη υιοθετήθηκε το 2015 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Πρόκειται για ένα σύνθετο και φιλόδοξο κείμενο το οποίο, προσδιορίζει τους τομείς που μας απασχολούν για το μέλλον μας στον πλανήτη, με βάση την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης.

Βασιζόμενη στις τρεις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης, την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική, η Ατζέντα υπαγορεύει τους στόχους για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς.

Αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προόδου της διεθνούς κοινότητας και ένα ισχυρό πλαίσιο δράσης για την εξάλειψη της ακραίας φτώχειας, την καταπολέμηση της ανισότητας, την προώθηση της ειρήνης και της δικαιοσύνης και την προστασία του πλανήτη μας. Η Ατζέντα θεμελιώνεται στις εξής 4 έννοιες:

- Πλανήτη,
- Άνθρωποι,
- Συνεργασία
- Ειρήνη,

δημιουργώντας έτσι ένα όραμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη που βασίζεται στα διεθνή πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπου η ισότητα και η μη διάκριση αποτελούν θεμελιώδεις αξίες μαζί με το σεβασμό, όχι μόνο

των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων -συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ανάπτυξη- αλλά και των ατομικών, πολιτικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο ότι ο τίτλος της Ατζέντας είναι «Μετασχηματίζοντας τον κόσμο μας», διότι προβλέπει μια διαρθρωτική αλλαγή των κοινωνιών μας και των τρόπων με τους οποίους ζούμε μαζί ως κοινότητες. Η ατζέντα διακηρύσσει 5 θεμελιώδεις αρχές. Την οικουμενικότητα, επειδή είναι καθολική στο πεδίο εφαρμογής της και αφορά όλες τις χώρες. -Το να μη μείνει κανένας πίσω, επειδή στοχεύει στην προσέγγιση όλων των ανθρώπων που έχουν ανάγκη και υφίστανται διακρίσεις. Τη διασυνδεσιμότητα και το αδιαίρετο, επειδή όλοι οι Στόχοι της είναι αλληλένδετοι και αδιαίρετοι στη φύση τους και πρέπει να εφαρμοστούν στο σύνολό τους. Τη συνεργασία, επειδή αναφέρεται και απαιτεί τη συμμετοχή όλων των τομέων της κοινωνίας. Τη συμπεριληπτικότητα, επειδή αναφέρεται στα οικουμενικά πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και οι 169 Υπο-Στόχοι της Ατζέντας θα πρέπει να καθοδηγήσουν τις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας για την αειφόρο ανάπτυξη. Η Ατζέντα απευθύνεται και αναγνωρίζει το ρόλο όχι μόνο των κυβερνήσεων, αλλά και των πολιτών, των επιχειρήσεων, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, που θεωρούνται ως ενδιαφερόμενα και εμπλεκόμενα μέρη στην εξεύρεση λύσεων σε παγκόσμια αλληλένδετες προκλήσεις, όπως η φτώχεια, η ανισότητα και η ρύπανση.

Η ανάγκη και η σημασία της Ατζέντας 2030 καταδεικνύεται σαφώς από το γεγονός ότι οι ανισότητες στο εσωτερικό των χωρών συνεχίζουν να αυξάνονται και ένα αυξανόμενο ποσοστό του πληθυσμού μένει σίγουρα πίσω. Οι εθνοτικές μειονότητες, τα άτομα με αναπηρία, τα παιδιά και οι γυναίκες εξακολουθούν να παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αποκλεισμένοι και συγκαταλέγονται μεταξύ των φτωχότερων ανθρώπων σε όλες τις χώρες.

Ταυτόχρονα, η διαβίωση σε αγροτικές και αστικές περιοχές εξακολουθεί να διαφοροποιείται πολύ σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη και η πρόσβαση στην ψηφιακή συνδεσιμότητα.

Η πανδημία Covid 19 επιδείνωσε όλες αυτές τις ανισότητες και μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε ότι η επίτευξη των Στόχων της Ατζέντας 2030 γίνεται όλο και πιο επείγουσα. Μεταξύ 119-124 εκατομμυρίων ανθρώπων ωθήθηκαν ξανά στη φτώχεια και τη χρόνια πείνα, ενώ χάθηκαν επίσης εκατομμύρια θέσεις εργασίας. «Η πανδημία σταμάτησε ή ανέτρεψε χρόνια ή και δεκαετίες αναπτυξιακής προόδου. Η παγκόσμια ακραία φτώχεια αυξήθηκε για πρώτη φορά από το 1998», δήλωσε ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Liu Zhenmin.

Παρόλο που μπορεί να διαπιστωθεί κάποια πρόοδος (για παράδειγμα, η ακραία φτώχεια και η παιδική θνησιμότητα συνεχίζουν να μειώνονται), απέχουμε πολύ από την επίτευξη των ΣΒΑ μέχρι το 2030, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η πείνα αυξάνεται και η ξηρασία καθίσταται σημαντικό ζήτημα ακόμη και στις Ευρωπαϊκές χώρες, η βιοποικιλότητα απειλείται σε πρωτοφανή επίπεδα και οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου συνεχίζουν να αυξάνονται.

Πώς να προχωρήσουμε μπροστά σε ένα τόσο δύσκολο σενάριο; Για να χρησιμοποιήσουμε μια αθλητική αναλογία, μάλλον πρέπει να επιστρέψουμε πίσω στα βασικά. Όπως αναφέρεται στην Ατζέντα: «Οραματιζόμαστε έναν κόσμο καθολικού σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, του κράτους δικαίου, της δικαιοσύνης, της ισότητας και της μη διάκρισης, του σεβασμού της φυλής, της εθνικότητας και της πολιτιστικής ποικιλομορφίας... Έναν δίκαιο, ισότιμο, ανεκτικό, ανοικτό και κοινωνικά συμπεριληπτικό κόσμο στον οποίο θα ικανοποιούνται οι ανάγκες των πιο ευάλωτων ατόμων». Πρέπει να αναπτύξουμε δράσεις που να επικεντρώνονται στα κοινωνικά δικαιώματα.

Πολλοί σχολιαστές υποστηρίζουν ότι ο σεβασμός των οικουμενικών αξιών είναι αυτό που μπορεί να επιτρέψει στους ΣΒΑ να γίνουν πραγματικά μετασχηματιστικοί. Υπάρχει επομένως η ανάγκη να τεθεί η ανθρώπινη αξιοπρέπεια στο επίκεντρο των αναπτυξιακών προσπαθειών, δίνοντας την ευκαιρία σε όλους τους ανθρώπους να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους. Είναι απαραίτητο να εξεταστούν οι διακρίσεις και οι ανισότητες, προκειμένου να καταπολεμηθούν η φτώχεια και οι συγκρούσεις. Αυτό είναι εφικτό και τα κράτη μπορούν να υλοποιήσουν τους ΣΒΑ μέσω του σεβασμού, της προστασίας και της εκπλήρωσης των υφιστάμενων διεθνών υποχρεώσεών τους για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η μη τυπική εκπαίδευση έχει αποδειχθεί αποτελεσματική προσέγγιση, λόγω της μαθητοκεντρικής της διάστασης και του γεγονότος ότι απευθύνεται σε άτομα εκτός του επίσημου σχολικού προγράμματος σπουδών. Αν και η αναγνώρισή της παραμένει προβληματική, η μη τυπική εκπαίδευση επιτρέπει στους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας να διαχειριστούν τις καθημερινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι και να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, τις συμπεριφορές και τις γνώσεις τους στη βάση των δικών τους εμπειριών.

Η μη τυπική εκπαίδευση είναι κοντά σε αυτό που σε ορισμένες χώρες αναφέρεται ως "éducation populaire", με στόχο να δοθεί σε όλους πρόσβαση στη μάθηση και την εκπαίδευση και να ληφθούν υπόψη οι ατομικές ανάγκες του ανθρώπου.

Πιο συγκεκριμένα, η εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να εστιάζει:

- στη διδασκαλία για τα ανθρώπινα δικαιώματα, γνώση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τι είναι αυτά και πώς διασφαλίζονται ή προστατεύονται,

-
- στη μάθηση μέσω των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναγνωρίζοντας ότι το πλαίσιο και ο τρόπος οργάνωσης και μετάδοσης της μάθησης για τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να συνάδει με τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (π.χ. συμμετοχή, ελευθερία σκέψης και έκφρασης κ.λπ.) και ότι στην εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα η διαδικασία της μάθησης είναι εξίσου σημαντική με την ίδια τη μάθηση και αποτελεί στην πραγματικότητα μέρος της μάθησης,
  - στη μάθηση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, με την ανάπτυξη δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών ώστε τα άτομα να εφαρμόζουν τις αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη ζωή τους και να αναλαμβάνουν δράση, μόνα τους ή μαζί με άλλα, για την προώθηση και την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

